

GYS

2024

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

UZMAN

Personelinin Görevde Yükselme Sınavı

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

T.C. İçişleri Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Personeli
Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliği hükümleri
doğrultusunda güncel olarak hazırlanmıştır.

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

UZMAN

GYS

HAZIRLIK KİTABI

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

**BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.**

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-625-7552-39-4 / 16.02.24

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

DATA
YAYINLARI

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.

Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81

Faks: 0 312 342 23 58

ÖN SÖZ

T.C. İçişleri Bakanlığı Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı için titiz çalışmalar sonucunda size özel hazırlanmış olduğumuz “Hazırlık Kitabımızı” siz değerli GYS adaylarının hizmetine sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Hazırlık kitabımız güncel mevzuat konuları dikkate alınarak hazırlanmış ve konu sonlarına testler konularak kendinizi pekiştirmeniz arzulanmıştır. Bu kitabımızın sizlere çok faydalı olacağına inanıyor ve yapılacak olan sınavda başarılar diliyoruz.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

0542 262 03 37 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER

ÜNİTE 1 TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ	5
TESTLER	
ÜNİTE 2 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	102
TESTLER	
ÜNİTE 3 TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI	177
TESTLER	
ÜNİTE 4 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	239
TESTLER	
ÜNİTE 5 1 NOLU CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ (İÇİŞLERİ BAKANLIĞI)	308
TESTLER	
ÜNİTE 6 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU	319
TESTLER	
ÜNİTE 7 3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN	327
TESTLER	
ÜNİTE 8 7315 SAYILI GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNU	331
TESTLER	
ÜNİTE 9 İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONELİ GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETMELİĞİ	336
TESTLER	
ÜNİTE 10 İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONELİ ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME YÖNETMELİĞİ	352
TESTLER	
ÜNİTE 11 DEVLET MEMURLARI DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ	360
TESTLER	
ÜNİTE 12 İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ	374
TESTLER	
ÜNİTE 13 RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	385
TESTLER	
ÜNİTE 14 5442 SAYILI İL İDARESİ KANUNU	419
TESTLER	

ÜNİTE 15 3628 SAYILI MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU	434
TESTLER	.....
ÜNİTE 16 MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	444
TESTLER	.....
ÜNİTE 17 2577 SAYILI İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU	451
TESTLER	.....
ÜNİTE 18 4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN	472
TESTLER	.....
ÜNİTE 19 VALİLİK VE KAYMAKAMLIK BİRİMLERİ TEŞKİLAT, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ	480
TESTLER	.....

DATA YAYINLARI

TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ

SÖZCÜKTE ANLAM VE SÖZCÜK BİLGİSİ

1. ÜNİTE

1. BÖLÜM

I. SÖZCÜKTE ANLAM

Her sözcük görünen, görünmeyen varlık ya da durumlardan birini çağırır. Bu çağrışımlardan her birine "anlam" denir. Sözcüklerin tek başına anlamları olduğu gibi cümle içinde kazandığı yeni anlamlar da olabilir. Sözcüklerin anlam çeşitlenmesini şu başlıklar altında inceleyebiliriz:

SÖZCÜKTE ANLAM

- Gerçek Anlam
  - Temel Anlam
  - Yan Anlam
- Terim Anlam
- Mecaz Anlam

1. GERÇEK ANLAM

Sözcüğün zihnimizde uyandırdığı ilk anlam gerçek anlamdır. Sözcüğün gerçek anlamı iki şekilde kullanılabilir:

a. Temel (İlk) Anlam

Sözcüklerin aklımıza ilk gelen anlamlarıdır. Başka bir deyişle bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamıdır.

- Yolun sağ tarafında iğde ağaçları vardır.
- Bardaktaki suyu niye döktün?

NOT

- Bir sözcüğün tek başına iken taşıdığı anlam ile cümledeki anlamı aynı ise o sözcük temel anlamıyla kullanılmış demektir.
- Martının kanatları ıslaktı.
- Gençler sahilde ateş yakmışlar.

b. Yan Anlam (Yakıştırmaca)

Şekil ve işlev benzerliğinden dolayı, bir sözcüğün başka bir varlığa ad olarak verilmesidir. Sözcüklerin gerçek anlamlarından kopmadan kazandıkları bu anlama yan anlam denir.

- Dağın eteklerinde çiçekler vardı. (Yamaçlı yerlerin alt bölümü)
- Uçağın kuyruğuna zarar vermişlerdi. (Uçaklarda kuyruğa benzeyen uzantı)

2. TERİM ANLAM

Bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili özel, sınırlı bir anlamı ve kullanımı olan sözcüklere terim denir. Terimler gerçek anlamda kullanılır. Bir sözcüğün terim anlamı, ait olduğu alanda kullanıldığı an ortaya çıkar.

- doku, nöron → biyoloji terimi
- replik, tirat → tiyatro terimi
- hece, ölçü, uyak → edebiyat terimi
- Dünya, Güneş etrafında döner. (astronomi terimi)
- Bu dairenin alanını hesaplayabilir misin? (geometri terimi)
- Verilen eylemleri çatısına göre inceleyiniz. (dil bilgisi terimi)
- Radyo dalgalarını bulamıyordum. (teknik terimi)
- Korner atışını İsmail kullanacaktı. (spor terimi)
- Fizik dersinde ses dalgalarını işledik. (fizik terimi)

Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi temel anlamda kullanılmıştır?

- Hep geç kalmak onun âdetidir.
- Nüfus cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.
- Bakanlık kadrosunda hiç açık yok.
- Elektrik saati arızalanmış.
- Maçı kaybeden sporcular taş yağmuruna tutuldular.

Çözüm

A'daki âdet sözcüğü temel anlamında kullanılmıştır. Bu sözcüğün temel anlamı "bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey"dır. "âdet" sözcüğünün cümledeki kullanımı akla ilk gelen anlamıyla ilgilidir. Diğer seçeneklerde verilen sözcükler yan veya mecaz anlamda kullanılmıştır. B'de cüzdan (resmi evrak), C'de açık (kontenjan), D'de saat (sayaç) sözcükleri yan anlamda, E'de ise yağmur (aşırı, çok fazla) sözcüğü mecaz anlamdadır.

Cevap A

CÜMLE BİLGİSİ

10. BÖLÜM

CÜMLE BİLGİSİ

Bir duyguyu, düşünceyi, isteği, haberi, olayı ifade etmek için kurulan, kendi içinde anlam ve yargı bütünlüğü olan sözcüğe veya söz dizisine cümle denir.

- “Okuyorum.”
- “Bugün hava çok güzel.”
- “Kendine iyi bakıyor.”

1. CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümleyi oluşturan bölümlerin her birine öge denir.

A. TEMEL ÖGELER

Yüklem

İş, oluş, kılış, hareket ve durum bildiren, haber veren, cümleyi bir yargıya bağlayan birinci derecede önem taşıyan ögedir.

- Hikâyenin sonunu heyecanla **bekliyordu**.
- Dışarıda çığınca esip duran bir fırtına **vardı**.
- Telefonunu gömleğinin cebinden **çıkardı**.
- Burası **babamın çalıştığı yerdir**.
- Ahmet, **dayımın en küçük oğludur**.

Özne

Yüklemde bildirilen işi, oluşu, hareketi yerine getiren hakkında bilgi ve haber verilen ögedir. Yani yapanı ve olanı karşılayan unsurdur. Özne, yükleme sorulan “ne, kim” sorularının cevabıdır.

- “Kitaplar raflara rastgele dizilmişti.”
özne yüklem
- “Hava karlıydı.”
özne yüklem
- Ağlayanın malı gülene kalmaz.
özne yüklem
- Başarının sırrı çok çalışmaktır.
özne yüklem
- “Aslı ders çalışıyordu.”
özne yüklem

B. YARDIMCI ÖGELER

1. Nesne

Yüklemde bildirilen ve öznenin yaptığı işten doğrudan etkilenen öge nesnedir. Düz tümleş de denir. Belirtili ve belirtisiz olmak üzere ikiye ayrılır.

Belirtme hal eki alanlara belirtili, yalın halde olanlara ise belirtisiz nesne denir. Yükleme sorulan “neyi, kimi” sorularına belirtili nesne; “ne” sorusuna ise belirtisiz nesne cevap verir.

- Her gün gazete okurum (ben: gizli özne)
belirtisiz nesne yüklem
- “Gazeteyi her gün okuyorum” (Ben: gizli özne)
belirtili nesne yüklem
- “Uçurtmalar, biraz gök, açık hava, rüzgâr ister.”
Özne belirtisiz nesne yüklem
- “Yemek yapmayı severim” (ben: gizli özne)
b'li nesne yüklem

NOT

✓ Fiil cümlelerinden sadece yüklemi geçişli olanlar nesne alabilir.

- ▶ “Çocuk bir hayli büyümüştü.”
özne yüklem
(büyüyen ne? Çocuk: özne)

2. Dolaylı Tümleş

“-e,-de,-den” eklerini alarak yüklemın anlamını, “fiilin yönelme, bulunma, çıkma bakımlarından ilgili olduğu yer” yönünden tamamlayan ögedir. Yer tamlayıcısı da denir. Dolaylı tümleş yükleme sorulan “nereye, nerede, nereden, kime, kimde, kimden, neye, nede, neyden” sorularının cevabıdır.

- “Tebeşir, kireçten yapılır.” (Neyden?)
özne dolaylı t. yüklem
- “Buğdayı çiftçiden hep ucuza alırlar.” (Kimden?)
b'li nesne dolaylı t. zarf t. yüklem
- “Bir büyük boşlukta bozuldu büyü” Nerede?)
dolaylı tümleş yüklem özne
- Eskiciler sokağına büyük bir çadır kuruldu. (Nereye?)
dolaylı tümleş özne yüklem

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

2. ÜNİTE

1. BÖLÜM

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

Nedenleri

- İtalya'nın gelişmiş sanayisi için ham madde ve pazar arayışı
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması
- Osmanlı'nın güçsüz olması
- İtalya'nın 1856'daki Habeşistan başarısızlığını telafi etmek istemesi
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın işgali için Avrupa devletlerinin onayını alması
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın uygarlıkta geri bırakıldığı ve burada yaşayan İtalyanlara katı davranıldığı iddiası

NOT

- ✓ 1909 yılında Rusya ile imzalanan Racconigi Antlaşması ile İtalya Trablusgarp'a çıkarma yapacak, buna karşılık İtalya'da Rusya'nın Boğazlardaki çıkarlarına dokunmayacaktır.

Gelişmeler

- Mısır'ın İngiltere'nin elinde olması ve donanmanın Haliç'te çürümeye terk edilmiş olmasından dolayı bölgeye Osmanlı Devleti yardım gönderememiştir.
- İtalya 1911'de Trablusgarp'ta harekete başlamış ve Derne, Tobruk, Homs ve Bingazi gibi yerleri işgal etmiştir.
- İşgal sonucu Milli Müdafaa Komitesi kurulmuş ve bölgeye gönüllü subaylar gönderilmiştir.
- Bu subaylar; Enver Paşa (Hamdi takma adıyla) Bingazi'ye, Mustafa Kemal (Gazeteci Şerif unvanıyla) Kurmay binbaşı rütbesiyle Tobruk, Derne'ye, Neşet Paşa Trablus'a gitti.

Trablusgarp Savaşı'nda Mustafa Kemal

- Ayrıca Fethi Bey, Fuat Bey, Rauf Bey, Ali Çetinkaya ve Nuri Bey'ler de bu mücadelede yer aldı.
- Enver Paşa Bingazi'de, Mustafa Kemal Tobruk ve Derne'de başarılı oldular.
- Bu gelişmeler üzerine İtalya Osmanlı'yı barışa zorlamak için Çanakkale Boğazı'nı ablukaya almış, On İki Ada'yı işgal etmiş, Beyrut Limanı'na saldırmıştır.
- Balkan Savaşı'nın da başlaması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı ve 15 Ekim 1912'de Uşi Antlaşması'nı imzaladı.
- Uşi Antlaşması'na göre;
  - ▶ Trablusgarp, İtalya'ya bırakılacak
  - ▶ On İki Ada ve Rodos Balkan Savaşları sonuçlanana kadar geçici olarak İtalyanlara bırakılacak
  - ▶ Trablusgarp halkı dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak
  - ▶ İtalya diğer devletlerin onaylaması hâlinde kapitülasyonların kaldırılmasına karşı çıkmayacak.
  - ▶ İtalya, Trablusgarp'ın Düyun-u Umumiye'ye olan borcu üstlenecek

Önemi:

- Osmanlı Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybetti.
- Dünya tarihinde ilk kez uçak kullanıldı.
- Mustafa Kemal'in sömürgecilğe karşı ilk savaşı olup Binbaşılığa terfi etti.

I. BALKAN SAVAŞI (1912)

- Balkan devletlerinin Osmanlı'yı Balkanlardan atmak istemesi, İngilizlerin Reval Görüşmeleri'nde Rusların Balkanlara yerleşmesine ses çıkarmaması ve Rusların kışkırtmaları sonucu Karadağ'ın Yenipazar'a saldırmalarıyla savaş başlamıştır.
- Osmanlı Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ile savaşmıştır.
- Bu savaşta Rauf (Orbay) Bey, Hamidiye Kruvazörü olarak önemli başarılar elde etti. Ancak Yunanlıların Ege Adalarını almasına engel olamadı.
- Bu başarısından dolayı Rauf Bey **Hamidiye Kahramanı** olarak anılmaktadır.
- Osmanlı hazırlıksız yakalandığı savaşta hiçbir varlık gösteremedi ve barış antlaşması imzalamak zorunda kaldı.

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

5. BÖLÜM

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

TÜRK DIŞ POLİTİKASININ İLKELERİ

- Hukuk gücüne dayanır.
- Akılcı esaslar içerir.
- Bağımsızdır.
- Ulusal güce dayanır.
- Gerçekçi politikalar izler.
- Maceracı değil, aktiftir.
- Yurtta barış, Dünyada barış ilkesini benimser.

TÜRK DIŞ POLİTİKASININ HEDEFLEDİĞİ AMAÇLAR

- Öncelikle milli gücümüze dayanmak ve bağımsızlığımızı üstün tutmak
- Milli sınırlar içinde kalmak
- Gerçekçi ve barışçı olmak
- Uluslararası ilişkilerde eşitliğe dayanan ilişkiler kurmak
- Başka devletlerin iç işlerine karışmamak
- Milli politikayı yürütürken iç teşkilatı dikkate almak
- Başka devletleri kendi iç işlerine karıştırmamak
- Başka devletlerin politika ve yönetim sistemlerinden etkilenmemek
- Bilim ve teknolojiyi rehber kabul etmek

Atatürk Dönemi Türk dış politikası, gelişmeler ve mevcut olayların gidişatına göre 1923-1932 dönemi ve 1932-1939 dönemi olmak üzere iki bölümde incelenir.

1923-1932 ARASI TÜRK DIŞ POLİTİKASI

- Bu dönemde Musul, Suriye sınırı, borçlar ve nüfus mübadelesi sorunlarıyla uğraşmıştır.
- Lozan'dan geriye kalan sorunların çözülmesi ve alınan kararların uygulanmasına yönelik oldu.
- Komşu devletlerle iyi ilişkiler kurmak, meydana gelen pürüzleri barışçı yollarla çözmek amaçlandı.
- Büyük devletlerle olan ilişkileri normalleştirmek amaçlandı.

Musul Meselesi (1926)

Süreç

- Lozan Barış Konferansı'nda Türkiye - Irak sınır sorunu görüşülürken Türk Heyeti halkının büyük çoğunluğu Türk olan bölgenin Türkiye'ye bırakılması gerektiğini savunmuş, Irak'ı mandası altında bulunduran İngiltere ise Musul'un Irak sınırları içerisinde kalmasını ısrarla istemiştir. Lozan'da halledilemeyen konu konferans sonrasında bırakılmıştır.
- Heyetler uyuşmazlığı gidermek amacı ile Lozan sonrası ilk kez Mayıs 1924'de İstanbul'da Haliç Konferansı'nda bir araya geldiler. İngiltere, Hakkari'nin de Irak'a dahil olmasını isteyince sorun çözülmedi.
- Türkiye bu gelişme üzerine sorunu Milletler Cemiyeti'ne taşıdı (Ayrıca Türkiye bölgede halk oylaması yapılmasını istemiştir ve bu isteğini cemiyete bildirmiştir.
- Milletler Cemiyeti Geçici Brüksel Hattı adıyla bir rapor hazırladı. Bu rapor İngiltere'yi haklı görünce Türkiye sorunu Lahey Adalet Komisyonuna taşıdı.
- Lahey Adalet Komisyonu da Geçici Brüksel Hattı'nı kabul edince Türkiye savaş kararı almak zorunda kaldı.
- Türkiye bu sorunda yalnız kalmamak için 17 Aralık 1925'de SSCB ile dostluk ve tarafsızlık antlaşmasını yeniledi. (Savaş sırasında Rusya'nın desteğini alabilmek amacı ile yapılmıştır.)
- Türk ordusu Musul'da savaş için hazırlıklara başladığı sırada bölgede Şeyh Sait Ayaklanması ve Nasturi İsyanı çıkınca Türkiye İngiltere ile barış yapmak zorunda kaldı.

Örnek Soru

Musul'un kaybedilmesinde aşağıdaki isyanlardan hangisi etkili olmuştur?

- A) Şeyh Sait İsyanı
- B) 31 Mart Ayaklanması
- C) Ahmet Anzavur İsyanı
- D) Çerkez Ethem İsyanı
- E) Şeyh Bedrettin İsyanı

Cevap A

TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

3.ÜNİTE

1.BÖLÜM

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli **bir üyesi** olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletinin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: –Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: –Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

4. ÜNİTE

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1

Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekilleri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve **yedek** üyeleri ile rapor-törleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

İstihdam şekilleri: –Madde 4

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

TEST
8

**657 SAYILI DEVLET MEMURLARI
KANUNU KISIM - VI SOSYAL
HAKLAR VE YARDIMLAR**

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre çocuk yardımı alan devlet memura verilen yardım çocuklarının her bir için kaç gösterge rakamının aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir?
- A) 250
B) 500
C) 600
D) 750
E) 850
2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kaç yaşını dolduran erkek (malûl olanlar hariç) çocuk için aile yardımı ödenmez?
- A) 18
B) 21
C) 25
D) 30
E) 33
3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aşağıdaki şıklarda belirtilenlerden hangisi durumunda çocuklar için aile yardımı ödeneği verilir?
- A) Evlenen çocuklara
B) 25 yaşını dolduran ama evlenmemiş kız çocuklara
C) Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklara
D) Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklara
E) 25 yaşını doldurmuş evlenen erkek çocuklara
4. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aşağıdaki şıklarda belirtilenlerden hangisi durumunda çocuklar için aile yardımı ödeneği verilir?
- A) Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklara
B) Öğrenim yapmakta iken tatil devresinde çalışan çocuklara
C) Evlenen çocuklara
D) 25 yaşını dolduran erkek çocuklara
E) 25 yaşını doldurmuş evli kız çocuklara
5. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre devlet memurlarından T. C. Emekli Sandığına tabi hizmeti kaç yıl ve daha fazla olanlara, istekleri üzerine Toplu Konut Fonundan özel şartlarla ve öncelikle konut kredisi verilebilir?
- A) Beş yıl ve daha fazla olanlara
B) Yedi yıl ve daha fazla olanlara
C) On yıl ve daha fazla olanlara
D) On beş yıl ve daha fazla olanlara
E) On yedi yıl ve daha fazla olanlara
6. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre devlet memurlarından: memur olmayan eşi aile yardımı ödeneğine müstahak çocuğu ölenlere ne kadar tutarda ölüm yardım ödeneği ödenir?
- A) En yüksek devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil)
B) En yüksek devlet memuru aylığı (ek gösterge hariç)
C) En yüksek devlet memuru aylığının yarısı kadar(ek gösterge dahil)
D) En yüksek devlet memuru aylığının yarısı kadar(ek gösterge hariç)
E) En yüksek devlet memuru aylığının iki katı (ek gösterge hariç)

1 NOLU CUMHURBAŞKANLIĞI TEŞKİLATI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ (İÇİŞLERİ BAKANLIĞI)

5. ÜNİTE

DOKUZUNCU BÖLÜM İçişleri Bakanlığı

Görev: –Madde 254

(1) İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Bakanlığa bağlı iç güvenlik kuruluşlarını idare etmek suretiyle ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü, yurdun iç güvenliğini ve asayişini, kamu düzenini ve genel ahlakı, Anayasada yazılı hak ve hürriyetleri korumak,
- b) Sınır, kıyı ve karasularımızın muhafaza ve emniyetini sağlamak,
- c) Karayollarında trafik düzenini sağlamak ve denetlemek,
- ç) Suç işlenmesini önlemek, suçluları takip etmek ve yakalamak,
- d) Her türlü kaçakçılığı men ve takip etmek,
- e) Yurdun iç politikasına, il ve ilçelerin genel ve özel durumları ile ilgili değerlendirmeler yapmak ve Cumhurbaşkanına tekliflerde bulunmak,
- f) Ülkenin idari bölümlere ayrılması, il ve ilçelerin genel idarelerini düzenlemek,
- g) Nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini yürütmek,
- ğ) Pasaport hizmetlerini yürütmek,
- h) Kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

Teşkilat: –Madde 255

(1) İçişleri Bakanlığı; merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatından oluşur.

Hizmet birimleri: –Madde 256

(1) Bakanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- a) İller İdaresi Genel Müdürlüğü,
- b) Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü,
- c) Personel Genel Müdürlüğü,
- ç) (Ek:RG-10/1/2019-30651-CK-27/48 md.) Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü,

d) (Ek:RG-30/6/2021-31527-CK-75/1 md.) Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü,

e) Teftiş Kurulu Başkanlığı,

f) Strateji Geliştirme Başkanlığı,

g) Kaçakçılık İstihbarat, Harekat ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığı,

ğ) Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü,

h) (Ek:RG-18/4/2019-30749-C.K.-32/1 md.) Güvenlik ve Acil Durumlar Koordinasyon Merkezi,

ı) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı,

i) Eğitim Dairesi Başkanlığı,

j) Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,

k) (Mülga:RG-30/6/2021-31527-CK-75/1 md.)

l) İç Güvenlik Stratejileri Dairesi Başkanlığı,

m) (Mülga:RG-10/1/2019-30651-CK-27/48 md.)

n) Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği,

o) Özel Kalem Müdürlüğü.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi İçişleri Bakanlığına bağlı hizmet birimlerinden biri değildir?

- A) İller İdaresi Genel Müdürlüğü
- B) Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü
- C) Kaçakçılık İstihbarat, Harekât ve Bilgi Toplama Dairesi Başkanlığı
- D) Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı
- E) Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Cevap E

İller İdaresi Genel Müdürlüğü: –Madde 257

(1) İller İdaresi Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Yurdun iç politikasına, il ve ilçelerin genel ve özel durumlarına ait bilgileri toplamak ve değerlendirmek,

b) Mülki idare birimlerinin kurulmasına, kaldırılmasına, sınır ve adlarının değiştirilmesine, merkezlerinin belirlenmesine, mülki ayrılma ve birleşmeler ile köy, önemli mevki ve tabii yer adlarının değiştirilmesine ait işlemleri yürütmek, mülki idare birimleriyle ilgili yayınlar yapmak,

4982 SAYILI BİLGİ EDİNME HAKKI KANUNU

6. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı; demokratik ve şeffaf yönetimin gereği olan eşitlik, tarafsızlık ve açıklık ilkelerine uygun olarak kişilerin bilgi edinme hakkını kullanmalarına ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun; kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinde uygulanır.

1.11.1984 tarihli ve 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar: –Madde 3

Bu Kanunda geçen;

a) Kurum ve kuruluş: Bu Kanunun 2 nci maddesinde geçen ve kapsama dahil olan bilgi edinme başvurusu yapılacak bütün makam ve mercileri,

b) Başvuru sahibi: Bu Kanun kapsamında bilgi edinme hakkını kullanarak kurum ve kuruluşlara başvurulan gerçek ve tüzel kişileri,

c) Bilgi: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları kayıtlarda yer alan bu Kanun kapsamındaki her türlü veriyi,

d) Belge: Kurum ve kuruluşların sahip oldukları bu Kanun kapsamındaki yazılı, basılı veya çoğaltılmış dosya, evrak, kitap, dergi, broşür, etüt, mektup, program, talimat, kroki, plân, film, fotoğraf, teyp ve video kaseti, harita, elektronik ortamda kaydedilen her türlü bilgi, haber ve veri taşıyıcılarını,

e) Bilgi veya belgeye erişim: İstenen bilgi veya belgenin niteliğine göre, kurum ve kuruluşlarca, başvuru sahibine söz konusu bilgi veya belgenin bir kopyasının verilmesini, kopya verilmesinin mümkün olmadığı hâllerde, başvuru sahibinin bilgi veya belgenin aslını inceleyerek not almasına veya içeriğini görmesine veya işitmesine izin verilmesini,

f) Kurul: Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulunu, ifade eder.

Örnek Soru

- Tarafsızlık
- Eşitlik
- Açıklık
- Tarafgirlik

Yukarıdakilerden hangisi 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanununun amaçlarından değildir?

- A) Yalnız III   B) Yalnız IV   C) I ve IV
D) II ve III   E) III ve IV

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgi Edinme Hakkı ve Bilgi Verme Yükümlülüğü

Bilgi edinme hakkı: –Madde 4

Herkes bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye’de ikamet eden yabancılar ile Türkiye’de faaliyetinde bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar.

Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü: –Madde 5

Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere, gerekli idarî ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdürler.

Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

Örnek Soru

Türkiye’de bulunan yabancı uyruklular 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu kapsamında bilgi edinme hakkından hangi ilke çerçevesinde yararlanırlar?

- Üstünlük ilkesi
- Süreklilik ilkesi
- Karşılıklılık ilkesi
- Genellik ilkesi
- Gerçeklilik ilkesi

Cevap C

3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN

7. ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(Değişik: 2/1/2003-4778/23 md.)

Bu Kanunun amacı, Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma haklarının kullanılma biçimini düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(Değişik: 2/1/2003-4778/24 md.)

Bu Kanun, Türk vatandaşları ve Türkiye’de ikamet eden yabancılar tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi ile idarî makamlara yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvuruları kapsar.

Dilekçe hakkı: –Madde 3

Türk vatandaşları kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisine ve yetkili makamlara yazı ile başvurma hakkına sahiptirler.

(Ek: 2/1/2003-4778/25 md.) Türkiye’de ikamet eden yabancılar karşılıklılık esası gözetilmek ve dilekçelerinin Türkçe yazılması kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.

Çıkış Soru

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’a göre dilekçe hakkıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Türkiye Büyük Millet Meclisine yapılan dilek ve şikâyetler hakkındaki başvurular bu Kanun kapsamındadır.
- B) Türkiye’de ikamet eden yabancılar, karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.
- C) Dilekçede, başvuru sahibinin adı, soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.
- D) Yabancılar, dilekçelerini Türkçe yazmak kaydıyla bu haktan yararlanabilirler.
- E) **Konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilen dilekçe, reddedilerek başvuru sahibine iade edilir.**

Cevap E

Dilekçede bulunması zorunlu şartlar:

–Madde 4

(Değişik: 2/1/2003-4778/26 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerde, dilekçe sahibinin

adı-soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerekir.

Gönderilen makamda hata: –Madde 5

Dilekçe, konusuyla ilgili olmayan bir idari makama verilmesi durumunda, bu makam tarafından yetkili idari makama gönderilir ve ayrıca dilekçe sahibine de bilgi verilir.

İncelenemeyecek dilekçeler: –Madde 6

Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerden;

- a) Belli bir konuyu ihtiva etmeyenler,
  - b) Yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olanlar,
  - c) 4 üncü maddede gösterilen şartlardan herhangi birini taşımayanlar,
- İncelenemezler.

Dilekçenin incelenmesi ve sonucunun bildirilmesi: –Madde 7

(Değişik: 2/1/2003-4778/27 md.)

Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine **en geç otuz gün** içinde gerekçeli olarak cevap verilir. İşlem safahatının duyurulması halinde alınan sonuç ayrıca bildirilir.

Çıkış Soru

3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun’a göre Türk vatandaşlarının ve Türkiye’de ikamet eden yabancıların kendileri ve kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri konusunda yetkili makamlara yaptıkları başvuruların sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahiplerine, kural olarak en geç kaç gün içinde gerekçeli olarak cevap verilir?

- A) 30
- B) 45
- C) 60
- D) 90
- E) 120

Cevap A

7315 SAYILI GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNU

8. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Kanun, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasına ve elde edilecek verilerin kullanılmasına ilişkin temel ilkeleri, kimler hakkında yapılacağını, araştırma konusu edilecek bilgi ve belgelerin neler olduğunu, bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağını, hangi mercilerin soruşturma ve araştırma yapacağını, Değerlendirme Komisyonunun oluşumu ve çalışma usul, esaslarını, veri güvenliği ile verilerin saklanma ve silinme sürelerini düzenlemektedir.

Tanımlar: –Madde 2

(1) Bu Kanunda geçen;

a) Değerlendirme Komisyonu:

Güvenlik soruşturması veya arşiv araştırması sonucunda elde edilen kişisel verilerin göreve atanma yönünden değerlendirildiği komisyonu,

b) Kurum ve kuruluş:

Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmasını talep eden kamu kurum ve kuruluşları ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis ve hizmetleri yerine getiren diğer kurum ve kuruluşu,

c) Üst kademe kamu yöneticisi:

Atanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile üst kademe kamu yöneticisi olarak belirlenen,

ifade eder.

Örnek Soru

7315 Sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu'na göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sırasında elde edilen kişisel veriler, işleme amacının ortadan kalkması hâlinde veya her durumda ..... yılın sonunda değerlendirme komisyonlarınca silinir ve yok edilir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bir B) iki C) üç D) dört E) beş

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması

Hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılacaktır: –Madde 3

(1) Arşiv araştırması, statüsü veya çalışma şekline bağlı olmaksızın **ilk defa** veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılır.

(2) Kurum ve kuruluşlarda, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları hâlinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ile ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler, üst kademe kamu yöneticileri, özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulan kişiler ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis, hizmetlerde statüsü veya çalışma şekline bağlı olmaksızın istihdam edilenler hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması birlikte yapılır.

Arşiv araştırması: –Madde 4

(1) Arşiv araştırması;

a) Kişinin adli sicil kaydının,

b) Kişinin kolluk kuvvetleri tarafından hâlen aranıp aranmadığının,

c) Kişi hakkında herhangi bir tahdit olup olmadığının,

d) Kişi hakkında kesinleşmiş mahkeme kararları ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinin beşinci ve 231 inci maddesinin onüçüncü fıkraları kapsamında alınan kararlar ile kişi hakkında devam eden veya sonuçlanmış olan soruşturma ya da kovuşturmalar kapsamındaki olguların,

e) Hakkında kamu görevinden çıkarılma ya da kesinleşmiş memurluktan çıkarma cezası olup olmadığının, mevcut kayıtlardan tespit edilmesidir.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONELİ GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETMELİĞİ

9. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelin görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelden müdür ve **daha alt** görevlere, görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı, il özel idareleri ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, İçişleri Bakanlığının bağlı ve ilgili kuruluşlar personeli ile sözleşmeli personel, sürekli işçi, işçi, iç denetçi, içişleri uzman ve yardımcıları, mahalli idareler kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri, avrupa birliği uzman ve yardımcıları, mali hizmetler uzman ve yardımcıları, il planlama uzman yardımcıları ve dernekler denetçi ve yardımcıları, 112 acil çağrı merkezi müdürü, idare ve denetim müdürü ile il müdürlerini kapsamaz.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen:

a) Alt görev: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin **509 uncu maddesinde** belirtilen hiyerarşik kademeler çerçevesinde **daha alt** hiyerarşi içindeki görevleri,

b) Aynı düzeyde görev: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da aynı grup içinde gösterilen aynı alt görev gruplarında ve aynı düzeyde yer alan kadro unvanlarını,

c) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

ç) Bakan: İçişleri Bakanını,

d) Görevde yükselme sınavı: Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine göre yapılacak yazılı ve sözlü sınavı,

e) İçişleri personeli: İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında görevli 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan personeli,

f) Unvan değişikliği sınavı: Bu Yönetmelik kapsamındaki personelin, **en az** ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere atanmaları için alınacakları yazılı ve sözlü sınavı,

g) Kurum içi personel: **2 nci maddede** belirtilen İçişleri personelinin,

ğ) Kurum: İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatını,

h) Kurum dışı personel: Diğer Bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşları personelinin,

ı) ÖDSGM: Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

i) Hizmet süresi: Aylıksız izinli geçen süreler hariç muvazzaf askerlik süresi dahil olmak üzere, 657 sayılı Kanunun **68 inci maddesinin** (B) bendine göre hesaplanan süreleri,

j) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

k) Sınav kurulu: Bakanlık merkez ve illerde yapılacak sınavlarla ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere bir başkan ve **dört üyeden** teşekkül eden kurulu,

l) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve **hafta** sonu tatil **günleri** hariç diğer **günleri**,

ifade eder.

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI PERSONELİ ATAMA VE YER DEĞİŞTİRME YÖNETMELİĞİ

10.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmelik, İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelin atanmalarında, hizmetin gereklerini esas alarak, atamayı belirli kurallara bağlamak, görevde verimliliği artırmak ve yer değiştirmeye tabi olan il müdürlerinin yurdun değişik hizmet bölgeleri ve alanlarında görev yapmalarını sağlayarak hizmetin yaygınlaşmasını temin etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, atamaları merkezden yapılan ve yer değiştirme suretiyle atanan il müdürleri ile İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatında görevli 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan personelden müdür ve **daha alt** görevlere atanacakları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı, il özel idareleri ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, bağlı ve ilgili kuruluşlar personeli ile genel müdür yardımcısı, daire başkanı, sözleşmeli personel, sürekli işçi, işçi, iç denetçi, içişleri uzman ve yardımcıları, mahalli idareler kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri, avrupa birliği uzman ve yardımcıları, mali hizmetler uzman ve yardımcıları, il planlama uzman yardımcıları, dernekler denetçi ve yardımcılarını kapsamaz.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 3 sayılı Üst Kademe Kamu Yöneticileri ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Atama Usullerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 19/4/1983 tarihli ve 83/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alt bölge: Bulunulan hizmet bölgesinin altındaki bölgeleri,

b) Aynı düzeyde görev: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da aynı grup içinde gösterilen aynı alt görev gruplarında ve aynı düzeyde yer alan kadro unvanlarını,

c) Bakan: İçişleri Bakanı,

ç) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

d) Genel Yönetmelik: Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmeliği,

e) Görev grupları: Benzer veya eşit düzeydeki unvanların yer aldığı grupları,

f) Hizmet alanı: Hizmet bölgelerindeki görevin yapıldığı yeri,

g) Hizmet bölgesi: Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1 sayılı Hizmet Bölgeleri Cetvelinde gösterilen iller gruplarını,

ğ) İçişleri personeli: İçişleri Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatında 657 sayılı Kanuna tabi olarak görev yapan personeli,

h) Kurum: İçişleri Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatını,

ı) Kurum içi personel: 2 nci maddede belirtilen İçişleri personelini,

i) Kurum dışı personel: Diğer Bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşları personelini,

j) Üst bölge: Bulunulan hizmet bölgesinin üstündeki bölgeleri,

k) Yer Değiştirme Suretiyle Atanma: Bu Yönetmeliğe tabi personelin, bu Yönetmelikle tespit edilen hizmet bölgelerine, 657 sayılı Kanunun 72 nci ve 76 ncı maddelerindeki esaslar çerçevesinde atanmasını,

l) Zorunlu çalışma süresi: Her hizmet bölgesinde zorunlu çalışılması gereken süreyi,

m) Görev grupları: Benzer veya eşit düzeydeki unvanların yer aldığı grupları,

n) Üst görev: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 509 uncu maddesinde belirtilen hiyerarşik kademeler çerçevesinde **daha üst** hiyerarşi, içindeki görevleri,

ifade eder.

DEVLET MEMURLARI DISIPLIN YONETMELIGI

11. UNITE

BIRINCI BOLUM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; disiplin kurullarının kuruluşunu, üyelerinin görev süresini, görüşme ve karar usulünü, hangi memurlar hakkında karar verebileceklerini, disiplin amirlerinin tayin ve tespitinde uygulanacak esasları, kurulların ve disiplin amirlerinin yetki ve sorumlulukları ile disiplin soruşturmalarına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında uygulanır.

(2) Memurlar için bu Yönetmeliğin öngördüğü düzenlemeleri **yapma yetkisi**;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına,

b) Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığında, Cumhurbaşkanına,

c) Adalet Bakanlığında, Adalet Bakanına,

ç) Hâkimler ve Savcılar Kurulunda, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkanına,

aittir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında düzenlenen hususlar bakımından özel kanunlar, kanun hükmünde karar-nameler veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerindeki hükümler saklıdır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 134 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık teşkilatı: Bakanlık merkez teşkilatı ve ihtiyaca göre kurulan taşra ve yurt dışı teşkilatı ile bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kamu idarelerini,

b) Disiplin kurulu: Bu Yönetmelik hükümlerine göre oluşturulan disiplin kurulunu,

c) Kamu idaresi: 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (A) bendi kapsamında personel istihdam eden kamu kurum veya kuruluşunu,

ç) Üst yönetici: Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatında İdari İşler Başkanını, Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlarda bu kuruluşların üst yöneticisini, Bakanlık merkez teşkilatında kendilerine bağlı birimler yönünden bakan yardımcısı ile bağlı, ilgili veya ilişkili kamu idarelerinin başında bulunan **en üst** yöneticiyi,

d) Yüksek disiplin kurulu: Bu Yönetmelik hükümlerine göre oluşturulan yüksek disiplin kurulunu,

ifade eder.

Örnek Soru

Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğine göre memurlar için bu Yönetmeliğin öngördüğü düzenlemeleri yapma yetkisi;

- I. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı
- II. Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığında, Cumhurbaşkanı
- III. Adalet Bakanlığında, Adalet Bakanı
- IV. Hâkimler ve Savcılar Kurulunda, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkanı

şeklinde numaralandırılmış olanlardan hangilerinde doğru verilmiştir?

- A) I ve II   B) III ve IV   C) I, II ve III
D) II, III ve IV   E) I, II, III ve IV

Cevap E

İKİNCİ BÖLÜM

Disiplin Amirlerinin Tespiti ile Görev ve Yetkileri

Disiplin amirleri: –Madde 5

(1) 657 sayılı Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında disiplin hükümlerinin uygulanması bakımından;

a) Cumhurbaşkanı, tüm kamu idarelerinde,

b) Bakanlar, bakanlık teşkilatında,

c) Üst yöneticiler, başında buldukları kamu idarelerinde veya kendilerine bağlı birimlerde,

ç) Bölge müdürleri, taşra teşkilatı bölge kuruluşlarında,

d) Valiler, taşra teşkilatı il ve ilçe kuruluşlarında,

e) Kaymakamlar, taşra teşkilatı ilçe kuruluşlarında,

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI DİSİPLİN AMİRLERİ YÖNETMELİĞİ

12.
ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; İçişleri Bakanlığında görev yapan Devlet memurlarının disiplin amirlerini belirlemektir.

Kapsam: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, İçişleri Bakanlığı merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatında 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre görev yapan Devlet memurları hakkında uygulanır.

Dayanak: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 124 üncü maddesi ile 29/4/2021 tarihli ve 3935 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Disiplin amirleri: –Madde 4

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki Devlet memurlarının disiplin amirleri Ek-1 sayılı Cetvelde gösterilmiştir.

Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından uygulanacak mevzuat: –Madde 5

(1) Disipline ilişkin usul ve esaslar bakımından, 657 sayılı Kanun ile Devlet Memurları Disiplin Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik: –Madde 6

(1) 29/5/2002 tarihli ve 24769 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İçişleri Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük: –Madde 7

(1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme: –Madde 8

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.

5- Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü	Bakan Yardımcısı
Daire Başkanı	Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü
Hukuk Müşaviri	Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü
İçişleri Uzmanı, İçişleri Uzman Yardımcısı	Daire Başkanı
Şube Müdürü	Daire Başkanı
Avukat	Daire Başkanı
Programcı, Şef, Bilgisayar İşletmeni, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, Memur ve Diğer Personel	Daire Başkanı
6- Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü	
Bilgi Teknolojileri Genel Müdürü	Bakan Yardımcısı
Genel Müdür Yardımcısı	Bilgi Teknolojileri Genel Müdürü
Daire Başkanı	Bilgi Teknolojileri Genel Müdürü
İçişleri Uzmanı, İçişleri Uzman Yardımcısı	Daire Başkanı
Şube Müdürü	Daire Başkanı
Mühendis, Programcı, İstatistikçi, Uzman, Şef, Bilgisayar İşletmeni, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, Mütercim, Çözümleyici, Memur, Teknisyen, Tekniker ve Diğer Personel	Daire Başkanı
7- Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü	
Genel Müdür	Bakan Yardımcısı
Genel Müdür Yardımcısı	Genel Müdür
Daire Başkanı	Genel Müdür
İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi, İçişleri Bakanlığı Demekler Denetçi Yardımcısı	Genel Müdür
İçişleri Uzmanı, İçişleri Uzman Yardımcısı	Daire Başkanı
Şube Müdürü	Daire Başkanı
Sivil Savunma Uzmanı, Mühendis, Programcı, Uzman, Şef, Bilgisayar İşletmeni, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, Memur, Tekniker ve Diğer Personel	Daire Başkanı
8- Teftiş Kurulu Başkanlığı	
Teftiş Kurulu Başkanı	Bakan
Mülkiye Başmüfettişi, Mülkiye Müfettişi	Teftiş Kurulu Başkanı
Vali-Mülkiye Başmüfettişi	Teftiş Kurulu Başkanı
İçişleri Uzmanı, İçişleri Uzman Yardımcısı	Teftiş Kurulu Başkanı
Şube Müdürü	Teftiş Kurulu Başkanı
Programcı, Uzman, Şef, Bilgisayar İşletmeni, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, Çözümleyici, Memur ve Diğer Personel	Şube Müdürü
9- Strateji Geliştirme Başkanlığı	
Strateji Geliştirme Başkanı	Bakan Yardımcısı
Daire Başkanı	Strateji Geliştirme Başkanı
İçişleri Uzmanı, İçişleri Uzman Yardımcısı	Daire Başkanı
Şube Müdürü	Daire Başkanı
Mali Hizmetler Uzmanı, Mali Hizmetler Uzman Yardımcısı	Daire Başkanı
Mühendis, İstatistikçi, Uzman, Şef, Araştırmacı, Kütüphaneci, Bilgisayar İşletmeni, Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni, Memur, Teknisyen, Tekniker ve Diğer Personel	Daire Başkanı

RESMİ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK

13. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya el yazısıyla atılan imza ile fiziksel ortamda yapılan resmî yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek, bilgi veya belge alışverişini, hızlı ve güvenli bir biçimde yürütmek ve uygulama birliğini sağlamaktır.

(2) Bu Yönetmelik, bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar.

Dayanak: –Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 6 ncı ve 7 nci maddeleri hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar: –Madde 3

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan sürecini,

b) Arşiv imza: Kriptografik metodların zaman içerisinde koruyucu özelliğini yitirmesine karşı, periyodik olarak alınan zaman damgası ile korunan elektronik imzayı,

c) Belge: Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi,

ç) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yürütülen ve idarelerin merkez, taşra ve yurt dışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı sistemi,

d) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdarelerin faaliyetlerini yerine getirirken hazırladıkları ve faaliyetlerinin delili olabilecek e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun belgelerin içerik, üstveri, format ve ilişki özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri

içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

e) Elektronik onay: Güvenli elektronik imza kullanılmayan durumlarda paraf yerine geçecek kayıtlı elektronik ortamda alınmasını,

f) Elektronik ortam: EBYS içerisinde e-Yazışma Teknik Rehberi'ne uygun olarak güvenli elektronik imza ile imzalanmış belgelerin hazırlandığı, kayıt altına alındığı, saklandığı ve gönderildiği ortamı,

g) e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı tarafından yayımlanan güncel rehberi,

ğ) Fiziksel ortam: Kâğıt ortamında yapılan işlemleri,

h) Form: Biçimli belgeyi,

ı) Format: Elektronik dosya türlerini,

i) Günlük rapor: EBYS'de yapılan ekleme, değiştirme, silme, arama, görüntüleme, gönderme ve alma gibi işlemlerin hangi EBYS elemanı üzerinde ve kim tarafından gerçekleştirildiği ile işlemin gerçekleştirildiği tarih ve saat bilgisini ihtiva eden kayıtları,

j) Güvenli elektronik imza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,

k) İdare: Kamu kurum ve kuruluşlarını,

l) İmza sahibi: Güvenli elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan veya zorunlu hâllerde ya da olağanüstü durumlarda hazırlanan belgeyi el yazısıyla imzalayan gerçek kişiyi,

m) Kurumsal belge kayıt sistemi: Mevzuatı sebebiyle EBYS kullanamayan idare tarafından ya da "Çok Gizli" nitelikteki belgeler ile olağanüstü durumlarda hazırlanan belgelere sayı almak için kullanılan defter ve benzeri fiziksel veya EBYS harici tutulan elektronik kaydı,

n) Olağanüstü durum: Gerçekleşmesi hâlinde devleti veya kurumları olumsuz etkileyerek güvenlik zafiyeti oluşturabilecek veya uzun süreli elektrik kesintileri, donanım ve yazılım sorunları gibi teknik gerekçelerle

ÖRNEK 23

FİZİKSEL ORTAMDA GELEN BELGENİN ETİKET/KAŞE ÖRNEĞİ

Etiket Örneği:

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI İDARI İŞLER BAŞKANLIĞI Bilgi ve Belge Yönetimi Daire Başkanlığı	
Belgenin Kayıt Sayısı	
Belgenin Kayıt Tarihi ve Saati	
HAVALE EDİLEN BİRİM/BİRLER	
.....	
.....	
.....	

Karekodda Bulunması Gereken Asgari Alanlar:

Belgeyi Kaydeden Birim: Bilgi ve Belge Yönetimi Daire Başkanlığı
Belgenin Kayıt Sayısı: XXXXXX
Belgenin Kayıt Tarihi ve Saati: XX.XX.20XX - XX:XX
Havale Edilen Birim/Birimler:

.....
.....
.....

Kaşe Örneği:

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI İDARI İŞLER BAŞKANLIĞI Bilgi ve Belge Yönetimi Daire Başkanlığı	
Kayıt Sayısı	
Kayıt Tarihi	
Kayıt Saati	
HAVALE EDİLECEK BİRİM/BİRLER	
Gereği	Bilgi

Kişive Özel ve Süreli Belge Gönderiminde Zarf Örneği:

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI İDARI İŞLER BAŞKANLIĞI	
Tarih	
Sayı	
KİŞİYE ÖZEL Adı SOYADI ACELLE	
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Devlet Mah. İnönü Bulvarı No:2 Bakanlıklar/ Çankaya/ ANKARA	

Gizlilik Dereceli Belge Gönderiminde Zarf Örneği:

İç Zarf:

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI İDARI İŞLER BAŞKANLIĞI	
Tarih	
Sayı	
GİZLİ	
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Devlet Mah. İnönü Bulvarı No:2 Bakanlıklar/ Çankaya/ ANKARA	

Dış Zarf:

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI İDARI İŞLER BAŞKANLIĞI	
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Devlet Mah. İnönü Bulvarı No:2 Bakanlıklar/ Çankaya/ ANKARA	

TEST
1

**RESMÎ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK
USUL VE ESASLAR HAKKINDA
YÖNETMELİK**

1. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre hazırlanan belgelerde "Times New Roman" veya "Arial" yazı tipi normal yazı stilinde kullanılır. Harf büyüklüğünün Times New Roman için 12 punto, Arial için 11 punto olması esastır. Ancak gerekli hâllerde iletişim bilgileri kısmında harf büyüklüğü kaç puntoya kadar düşürülebilir?

- A) 8
- B) 9
- C) 10
- D) 11
- E) 12

2. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "Sayı", "Konu" ve "İlgi" yan başlıklarından sonra kullanılan hangi işaret aynı hizada yazılır?

- A) Kısa çizgi işareti (-)
- B) Üç nokta işareti (...)
- C) Nokta işareti "."
- D) Eğik Çizgi işareti (/)
- E) İki Nokta işareti (:)

3. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre kurumsal logo ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İdareler, tercihen kurumsal logo kullanabilir.
- B) Belge üzerinde en fazla iki logo kullanılabilir.
- C) Logo, tek kullanıldığında belgenin en üst orta kısmında "T.C." ibaresini ortalayacak şekilde veya "Başlık" alanını ortalayacak şekilde belgenin üst sol kısmında yer alır .
- D) Belge üzerinde iki ayrı logo kullanıldığında ise "Başlık" alanını ortalayacak şekilde hiyerarşi yönünden üst olan idareye ait logo solda, alt olan idareye ait logo sağda kullanılır.
- E) Bir kavram veya etkinlik gibi hususlarla ilgili logo kullanılmak istendiğinde, "Başlık" alanını ortalayacak şekilde idareye ait olan logo sağda; diğer logo solda kullanılır.

4. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, güvenli elektronik imza ya da el yazısıyla imzalanmış ve kayıt altına alınmış her türlü bilgiyi" ifade eden terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Data
- B) Veri
- C) Belge
- D) Evrak
- E) Bilgi

5. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "Başlık" ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Başlık, belgenin yazı alanının üst kısmına ortalanarak yazılır.
- B) İlk satıra "T.C." kısaltması ortalanarak yazılır.
- C) İkinci satıra idarenin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır.
- D) Üçüncü satıra birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır.
- E) Bağlı veya ilgili idarelerde ilk satıra "T.C." kısaltması, ikinci satıra bağlı veya ilgili olunan idarenin adı büyük harflerle, üçüncü satıra idarenin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ve dördüncü satıra da birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılabilir.

6. Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre "Bir belgeyi tanımlayan gönderici, konu, tarih, sayı ve benzeri tüm bilgileri" ifade eden terim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Veri
- B) Gösterge
- C) Altveri
- D) Üstveri
- E) Veritabanı

5442 SAYILI İL İDARESİ KANUNU

14.
ÜNİTE

BÖLÜM: I

Mülki İdare Bölümlerinin Kuruluşları:

-Madde 1

(Değişik: 12/5/1964-469/1 md.)

Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; iller ilçelere ve ilçeler de bucaklara bölünmüştür.

-Madde 2

İl, ilçe ve bucak kurulması, kaldırılması, adlarının, bağlılıklarının, merkez ve sınırlarının belirtilmesi ve değiştirilmesi aşağıda gösterilen şekilde yapılır:

A) İl ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir il'e bağlanması kanun ile;

B) Bucak kurulması, kaldırılması, merkezinin belirtilmesi, il ilçe ve bucak sınırlarının ve bucak adlarının değiştirilmesi bir köyün veya kasabanın veya bucağın başka bir il ve ilçeye bağlanması, mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi Cumhurbaşkanlığı onayı ile;

C) Yeniden köy kurulması veya yerinin değiştirilmesi Bayındırlık ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının mütalaası alınmak suretiyle;

Ç) Köy ve kasabaların aynı ilçe içinde bir bucaktan başka bir bucağa bağlanması, köy adlarının değiştirilmesi, köylerin birleştirilmesi ve ayrılması, bir köy, mahalle veya semtin o köyden ayrılıp başka bir köy ile birleştirilmesi İçişleri Bakanlığının tasvibiyle yapılır.

D) (Değişik: 11/5/1959-7267/1 md.) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilayete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilayetler idare heyetleriyle umumi meclislerinin mütalaaları alınır.

(Mülga cümle: 2/3/2014-6529/16 md.)

E) İllere, ilçelere, bucaklara, merkez yapılan şehir, kasaba veya köyün adı verilir. Şu kadar ki, bunların coğrafi veya tarihi bir sanı varsa o da isim olarak verilebilir.

Örnek Soru

5442 Sayılı İl İdare Kanununa göre mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi aşağıdakilerden hangisi ile yapılır?

- A) Kanun
- B) Cumhurbaşkanlığı onayı
- C) İçişleri Bakanlığının tasvibi
- D) Hazine ve Maliye Bakanlığının tasvibi
- E) İl Encümen Kararı

Cevap B

BÖLÜM: II İl İdare

-Madde 3

(Değişik: 12/5/1964-469/1 md.)

İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

İllerde genel idare teşkilatı il, ilçe ve bucak bölümlerine uygun olarak düzenlenir.

Belli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, birden çok ili içine alan çevrede, bu hizmetler için yetki genişliğine sahip kuruluşlar meydana getirilebilir.

-Madde 4

İl genel idaresinin başı ve mercii validir. Bakanlıkların kuruluş mevzuatına göre illerde lüzumu kadar teşkilat bulunur. Bu teşkilatın her birinin başında bulunanlar il idare şube başkanlarıdır. Bunların emri altında çalışanlar ilin ikinci derecede memurlarıdır. Bu teşkilat valinin emri altındadır.

Hakimler Kanunu ile İcra ve İflas Kanununda yazılı yargıç, Cumhuriyet savcısı ve yargıç sınıfında bulunanlarla bu kanunlarda yazılı adalet memurları, askeri birlikler, askeri fabrika ve müesseseler, askerlik daire ve şubeleri bu madde hükmünden müstesnadır.

-Madde 5

İllerde, valilerin tayin ve tesbit ettiği işlerde yardımcılığını ve valinin bulunmadığı zamanlarda vekilliğini yapmak üzere vali muavinleri bulunur. Valiliğin yazı işlerinin düzenlenmesinden de vali muavini sorumludur.

3628 SAYILI MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU

15.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, rüşvet ve yolsuzluklarla mücadele cümlesinden olarak; bu Kanunda sayılanların mal bildiriminde bulunmalarını, bildirimlerin yenilenmesini, mal edilmelerin denetimiyle, haksız mal edinme veya gerçeğe aykırı bildirimde bulunma halinde uygulanacak hükümleri, bu Kanunda belirlenen suçlarla bazı suçlardan dolayı kamu görevlileri ve suç ortakları hakkında takip ve muhakeme usulünü düzenlemektir.

Mal bildiriminde bulunacaklar: –Madde 2

a) Her tür seçimle iş başına gelen kamu görevlileri ile Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar (Muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç)

b) Noterler,

c) Türk Hava Kurumunun genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri ile genel merkez teşkilatında ve Türk Kuşu Genel Müdürlüğünde, Türkiye Kızılay Derneğinin merkez kurullarında ve Genel Müdürlük teşkilatında görev alanlar ve bunların şube başkanları,

d) Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluş veya alt kuruluşlarda, kamu iktisadi teşebbüsleri (İktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları) ile bunlara bağlı müesseseler, bağlı ortaklık ve işletmelerde, özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan ve kamu hizmeti gören kurum ve kuruluşlar ile bunların alt kuruluşlarında veya komisyonlarında aylık ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurları, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

e) (Mülga: 24/6/1995 - KHK - 557/21 md.)

f) Siyasi parti genel başkanları, vakıfların idare organlarında görev alanlar, kooperatiflerin ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulun üyeleri ve genel müdürleri, yeminli mali müşavirler, kamu yararına sayılan dernek yöneticisi ve deneticileri,

g) Gazete sahibi gerçek kişiler ile, gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları,

Mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar.

Özel Kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar da bu Kanun hükümlerine tabidir.

Örnek Soru

3628 Sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu uyarınca aşağıdakilerden hangisi mal bildiriminde bulunacaklar arasında yer almaz?

- A) Muhtarlar
- B) Cumhurbaşkanı yardımcıları
- C) Bakanlar
- D) Siyasi parti genel başkanları

Cevap A

Hediye: –Madde 3

Yukarıdaki maddede sayılan kamu görevlileri, milletlerarası protokol, mücamele veya nezaket kaideleri uyarınca veya diğer herhangi bir sebeple, yabancı devletlerden, milletlerarası kuruluşlardan, sair milletlerarası hukuk tüzelkişiliklerinden, Türk uyruğunda olmayan herhangi bir özel veya tüzelkişi veya kuruluştan; aldıkları tarihteki değeri on aylık net asgari ücret toplamını aşan hediye veya hibe niteliğindeki eşyayı aldıkları tarihten itibaren **bir ay** içinde kendi kurumlarına teslim etmek zorundadırlar. Ancak, yabancı devlet adamları ve milletlerarası kuruluş temsilcileri tarafından verilen imzalı hatıra fotoğraflarının çerçeveleri bu madde hükümlerine dahil değildir.

Hediyelerin bedellerinin tespiti çıkarılacak yönetmeliğe göre Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yapılır.

Haksız mal edinme: –Madde 4

Kanuna veya genel ahlaka uygun olarak sağlandığı ispat edilmeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Kanunun uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM Mal Bildirimleri

Bildirimlerin konusu: –Madde 5

Bu Kanun kapsamına giren görevlilerin kendilerine, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait bulunan taşınmaz malları ile görevliye yapılan aylık net ödemenin, ödeme yapılmayan görevlilerin ise, 1 inci derece

MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

16.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç: –Madde 1

Bu Yönetmeliğin amacı; 3628 sayılı Kanun gereğince verilecek olan mal bildirimini şekli, düzenleniş biçimini, sayısını, neleri kapsayacağını, merciine nasıl ulaştırılacağını ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer esas ve usulleri düzenlemektir.

Haksız mal edinme: –Madde 2

Mevzuata veya genel ahlaka uygun olarak sağlandığı ispat edilemeyen mallar veya ilgilinin sosyal yaşantısı bakımından geliriyle uygun olduğu kabul edilemeyecek harcamalar şeklinde ortaya çıkan artışlar, bu Yönetmeliğin uygulanmasında haksız mal edinme sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mal Bildiriminde Bulunacaklar ve Verileceği Merciler

Mal bildiriminde bulunacaklar: –Madde 3

Aşağıda sayılanlar mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar:

- Her türlü seçimle iş başına gelen kamu görevlileri ve dışardan atanan Bakanlar Kurulu üyeleri (muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç),
- Noterler,
- Türk Hava Kurumunun genel yönetim ve merkez denetleme kurulu üyeleri ile genel merkez teşkilatında ve Türk Kuşu Genel Müdürlüğünde, Türkiye Kızılay Derneğinin merkez kurullarında ve Genel Müdürlük teşkilatında görev alanlar ve bunların şube başkanları,
- Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluş veya alt kuruluşlarda, kamu iktisadi teşebbüsleri (iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları) ile bunlara bağlı müessese, bağlı ortaklık ve işletmelerde, özel kanunlarla veya özel kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kurulan ve kamu hizmeti gören kurum ve kuruluşlar ile bunların alt kuruluşlarında veya komisyonlarında aylık, ücret ve ödenek almak suretiyle kamu hizmeti gören memurları,

işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri,

- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar ile bunların yönetim ve denetim kurulu üyeleri (5590 sayılı Kanuna göre kurulan oda ve borsaların oda ve borsa meclisi ile yönetim kurulu üyeleri dahil),
- Siyasi parti genel başkanları, vakıfların idare organlarında görev alanlar, kooperatiflerin ve birliklerinin başkanları, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürleri, yeminli mali müşavirler, kamuya yararlı dernek yöneticileri ve deneticileri,
- Gazete sahibi gerçek kişiler ile gazete sahibi şirketlerin yönetim ve denetim kurulu üyeleri, sorumlu müdürleri, başyazarları ve fıkra yazarları,
- Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar (konfederasyon, sendika ve sendika şubesi başkan ve yöneticileri dahil).

Örnek Soru

Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğe göre "Mal bildiriminde bulunacaklar" arasında yer almaz?

- Noterler
- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında görevli olanlar
- Muhtarlar ve ihtiyar heyeti üyeleri hariç
- Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler
- Özel kanunlarına göre mal bildiriminde bulunmak zorunda olanlar

Cevap C

Eşlerin mal bildirimini: –Madde 4

Her ikisi de 3 üncü madde kapsamında bulunan eşlerin herbiri **ayrı ayrı** mal bildiriminde bulunmak zorundadır. Bu takdirde, eşlerden herbiri, eşi ile velayeti altındaki çocuklarının da mallarını bildirirler.

Birden fazla mal bildirimini: –Madde 5

Kamu görevlilerinden asli görevleri uhdelelerinde kalmak kaydıyla ikinci bir görevi yürütenler (yönetim kurulu veya danışma kurulu üyeliği gibi) ya da vekaleten tedvir edenler, sadece asli görevlerinden dolayı tek mal bildiriminde bulunurlar.

2577 SAYILI İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU

17.
ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar

Kapsam ve nitelik: –Madde 1

1. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıkların çözümü, bu Kanunda gösterilen usullere tabidir.

2. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinde yazılı yargılama usulü uygulanır ve inceleme evrak üzerinde yapılır.

İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı: –Madde 2

1. İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/15 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)

İdari davaların açılması: –Madde 3

1. İdari davalar, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılır.

2. Dilekçelerde;

a) Tarafların ve varsa vekillerinin veya temsilcilerinin ad ve soyadları veya unvanları ve adresleri ile gerçek kişilere ait Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,

b) Davanın konu ve sebepleri ile dayandığı deliller,

c) Davaya konu olan idari işlemin yazılı bildirim tarihi,

d) Vergi, resim, harç, benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarına ilişkin davalarla tam yargı davalarında uyuşmazlık konusu miktar,

e) Vergi davalarında davanın ilgili bulunduğu verginin veya vergi cezasının nevi ve yılı, tebliğ edilen ihbarnamenin tarihi ve numarası ve varsa mükellef hesap numarası,

Gösterilir.

3. Dava konusu kararın ve belgelerin asılları veya örnekleri dava dilekçesine eklenir. Dilekçeler ile bunlara ekli evrakın örnekleri karşı taraf sayısından bir fazla olur.

Dilekçelerin verileceği yerler: –Madde 4

Dilekçeler ve savunmalar ile davalara ilişkin her türlü evrak, Danıştay veya ait olduğu mahkeme başkanlıklarına veya bunlara gönderilmek üzere idare veya vergi mahkemesi başkanlıklarına, idare veya vergi mahkemesi bulunmayan yerlerde büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın asliye hukuk hakimliklerine veya yabancı memleketlerde Türk konsolosluklarına verilebilir.

Örnek Soru

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'na göre idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından idari yargı mercilerinde açılan davalara ne ad verilir?

- A) Tam yargı davası
- B) İptal davası
- C) Tespit davası
- D) Eda davası
- E) İnşai dava

Cevap A

Aynı dilekçe ile dava açılacak haller: –Madde 5

1. Her idari işlem aleyhine **ayrı ayrı** dava açılır. Ancak, aralarında maddi veya hukuki yönden bağıllık yada

4. Yargılamanın yenilenmesi istemlerinde duruşma yapılması, görevli daire veya mahkemenin kararına bağlıdır.
5. Bu madde ile 53 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yargılamanın yenilenmesinde bu Kanunun diğer hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Danıştayda çekinme ve ret: –Madde 56

1. Davaya bakmakta olan dava dairesi başkan ve üyelerinin çekinme veya reddi halinde, bunlar hariç tutulmak suretiyle, o daire kurulu tamamlanarak, bu husus incelenir, çekinme veya ret istemi yerinde görülürse işin esası hakkında da bu kurulca karar verilir.
2. Çekinen veya reddedilenler ikiden fazla ise bu husustaki istem, idari dava dairesi başkan ve üyeleri için İdari Dava Daireleri Kurulunda, vergi dava dairesi başkan ve üyeleri için Vergi Dava Daireleri Kurulunda incelenir. Çekinen veya reddedilen başkan ve üyeler bu kurullara katılamazlar. Üye noksanı diğer dava dairelerinden tamamlanır. Bu kurullarca çekinme veya ret istemi kabul edildiği takdirde davanın esası hakkında da bu kurullarca karar verilir.
3. İdari Dava Daireleri Kurulu ile Vergi Dava Daireleri Kurulu başkan ve üyelerinden bir kısmının davaya bakmaktan çekinmesi veya reddi halinde noksan üyelikler diğer dava dairelerinden tamamlanır.
4. İdari ve Vergi Dava Daireleri Kurullarının toplanmasına engel olacak sayıda ret istemlerinde bulunulamaz ve çekinilemez.
5. Danıştay Tetkik hakimleri ve savcılarını sebeplerini bildirerek çekinebilecekleri gibi taraflarca da reddedilebilirler. Bunlar hakkındaki çekinme veya ret istemleri davaya bakmakla görevli daire tarafından incelenerek karara bağlanır.

Mahkemelerde çekinme ve ret: –Madde 57

1. Tek hakimle görülen davalarda hakimin reddi istemi, reddedilen hakimin katılmadığı idare veya vergi mahkemesince incelenir.
2. İtiraz üzerine veya doğrudan davaya bakmakta olan bölge idare mahkemesi ile idare ve vergi mahkemesi başkan ve üyelerinin reddi istemi, reddedilen başkan ve üyenin katılmadığı bölge idare, idare ve vergi mahkemesince incelenir.
3. İdare ve vergi mahkemelerinde reddedilen başkan ve üye birden çok ise istem bölge idare mahkemesince incelenir. Bölge idare mahkemelerinde redde-

dilen başkan veya üye birden çok ise istem Danıştayca incelenir.

4. Danıştayca ve bu mahkemelerce ret istemleri yerinde görülürse işin esası hakkında da karar verilir.
5. Davaya bakmaktan çekinme halinde diğer bir hakimin görevlendirilmesi ile mahkemenin noksan üyesinin tamamlanması veya görevli mahkemenin belirlenmesinde yukarıdaki hükümler uygulanır.

İdari davalarda delillerin tespiti: –Madde 58

1. Taraflar, idari dava açtıktan sonra bu davalara ilişkin delillerin tespitini ancak davaya bakan Danıştay, idare ve vergi mahkemelerinden isteyebilirler.
2. Davaya bakan Danıştay, İdare ve Vergi Mahkemeleri istemi uygun gördüğü takdirde üyelerden birini bu işle görevlendirebileceği gibi, tespitin mahalli idari veya adli yargı mercilerince yaptırılmasına da karar verebilir.
3. Delillerin tespiti istemi, ivedilikle karara bağlanır.

Yol giderleri, tazminat ve gündelikler:

–Madde 59

1. Danıştay meslek mensupları ile Danıştayda görevli idari yargı hakim ve savcılarında keşif, bilirkişi incelemesi veya delillerin tespiti için görevlendirilenlere gerçek yol giderleri ile görevde geçen **günler** için net aylık tutarlarının otuzda biri oranında gündelik verilir. Bu gündelikler, zorunlu giderleri karşılamazsa, aradaki fark belgelere dayalı olmak şartı ile ayrıca ödenir. Ancak, bu suretle yapılacak ödemeler, gündeliklerin yüzde ellisini geçemez.
2. Bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri hakimleri ile diğer görevlilerin yol giderleri ve tazminatları hakkında 3717 sayılı Adli Personel ile Devlet Davalarını Takip edenlere Yol Giderleri ve Tazminat Verilmesi ile 492 Sayılı Harçlar Kanununun Bir Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Tebliğ işleri ve ücretler: –Madde 60

Danıştay ile bölge idare, idare ve vergi mahkemelerine ait her türlü tebliğ işleri, Tebligat Kanunu hükümlerine göre yapılır. Bu suretle yapılacak tebliğlere ait ücretler ilgililer tarafından peşin olarak ödenir.

Çalışmaya ara verme: –Madde 61

1. **(Değişik birinci cümle: 8/8/2011-KHK-650/11 md.; İptal cümle: Anayasa Mahkemesinin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113 K.: 2012/108 sayılı Kararı ile.; Yeniden düzenleme birinci cümle: 27/6/2013-6494/18 md.)** Bölge idare, idare ve vergi mahkemeleri her yıl bir eylülde başlamak üzere, yirmi temmuzdan otuz bir ağustosa kadar çalışmaya ara verirler. Ancak, yargı çevresine dahil olduğu bölge

duğu aşamadan itibaren uygulanır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce işlemeye başlamış olan savunma, bilirkişi raporuna itiraz, istinaf kanun yoluna başvuru ve istinaf dilekçesine cevap verme süreleri bakımından genel hükümler uygulanır.

Yürürlük: –Madde 64

Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme: –Madde 65

Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

6/1/1982 TARİHLİ VE 2577 SAYILI KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1 – 5/4/1990 tarihli ve 3622 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde – a) Bu Kanunun, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 26 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasında değişiklik yapan hükmündeki **bir yıllık** süre, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işlemeye başlar.

b) Bu Kanunun, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 33 ve 35 inci maddelerinde değişiklik yapan hükümlerinin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu maddelere göre açılmış olan davalar, aynı mahkemece sonuçlandırılır.

c) Bu Kanunun, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 46 ncı maddesinin 2 nci fıkrasındaki temyiz süresinde değişiklik yapan hükmü, Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra verilecek nihai kararlara karşı yapılacak temyiz istemleri hakkında uygulanır.

d) Danıştayın ilk derece mahkemesi olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, verdiği nihai kararlara karşı temyiz isteminde bulunulabilir. Ancak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ilk derece mahkemesi olarak verilen kararlara karşı yapılmış veya yapılacak karar düzeltme istemleri, ilgili dairede incelenerek sonuçlandırılır.

2 – 10/6/1994 tarihli ve 4001 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 28 inci maddesinin 1 ve 4 üncü fıkralarında değişiklik yapan hükümleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra verilecek kararlar hakkında uygulanır.

Geçici Madde 2 – (İptal: Ana. Mah.nin 21/9/1995 gün ve E.1995/46, K.1995/49 sayılı Kararı ile.)

TEST
1

2577 SAYILI İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU

1. 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa göre ivedi yargılama usulünde temyiz istemi en geç iki ay içinde karara bağlanır. Bu karar en geç kaç ay içinde tebliğe çıkarılır?

- A) Bir
- B) İki
- C) Üç
- D) Dört
- E) Beş

2. 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa göre ivedi yargılama usulünde temyiz istemi en geç kaç ay içinde karara bağlanır?

- A) Bir
- B) İki
- C) Üç
- D) Dört
- E) Beş

3. 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununa göre yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlara kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir. İtiraz edilen merciler, dosyanın kendisine gelişinden itibaren kaç gün içinde karar vermek zorundadır?

- A) 3
- B) 5
- C) 7
- D) 10
- E) 15

4483 SAYILI MEMURLAR VE DİĞER KAMU GÖREVLİLERİNİN YARGILANMASI HAKKINDA KANUN

18.
ÜNİTE

Amaç: –Madde 1

Bu Kanunun amacı, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı yargılanabilmeleri için izin vermeye yetkili mercileri belirtmek ve izlenecek usulü düzenlemektir.

Kapsam: –Madde 2

Bu Kanun,Devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürüttükleri kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevleri ifa eden memurlar ve diğer kamu görevlilerinin görevleri sebebiyle işledikleri suçlar hakkında uygulanır.

Görevleri ve sıfatları sebebiyle özel soruşturma ve kovuşturma usullerine tabi olanlara ilişkin kanun hükümleri ile suçun niteliği yönünden kanunlarda gösterilen soruşturma ve kovuşturma usullerine ilişkin hükümler saklıdır.

Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali genel hükümlere tabidir. Disiplin hükümleri saklıdır.

(*Ek: 2/1/2003-4778/33 md.*) 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 243 ve 245 inci maddeleri ile 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 154 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında açılacak soruşturma ve kovuşturmalarda bu Kanun hükümleri uygulanmaz.

İzin vermeye yetkili merciler: –Madde 3

Soruşturma izni yetkisi

- İlçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında kaymakam,
- (*Değişik:6/12/2019-7196/51 md.*) İlde ve merkez ilçede görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kaymakamlar hakkında vali,
- Bölge düzeyinde teşkilatlanan kurum ve kuruluşlarda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında görev yaptıkları ilin valisi,
- Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşlar ve bakanlıkların merkez ve bağlı veya ilgili kuruluşlarında görev yapan diğer memur ve kamu görevlileri hakkında o kuruluşun **en üst** idari amiri,
- (*Değişik:6/12/2019-7196/51 md.*) (b) ve (c) bentlerindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla Cumhurbaşkanı

kararıyla atanan memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanı veya ilgili bakan

f) Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri ve yardımcıları hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

g) (*Değişik: 2/7/2018-KHK-703/196 md.*) Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı hakkında Cumhurbaşkanı,

h) Büyükşehir belediye başkanları, il ve ilçe belediye başkanları; büyükşehir, il ve ilçe belediye meclisi üyeleri ile il genel meclisi üyeleri hakkında İçişleri Bakanı,

i) İlçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında kaymakam, merkez ilçelerdeki belde belediye başkanları ve belde belediye meclisi üyeleri hakkında buldukları ilin valisi,

j) Köy ve mahalle muhtarları ile bu Kanun kapsamına giren diğer memurlar ve kamu görevlileri hakkında ilçelerde kaymakam, merkez ilçede vali,

Yokluklarında ise vekilleri tarafından bizzat kullanılır.

Yetkili mercilerin saptanmasında, memur veya kamu görevlisinin suç tarihindeki görevi esas alınır.

Ast memur ile üst memurun aynı fiile iştiraki halinde izin, üst memurun bağlı olduğu merciden istenir.

Çıkış Soru

4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun'a göre Cumhurbaşkanlığında görevli memurlar hakkında soruşturma izni vermeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- Cumhurbaşkanı
- Cumhurbaşkanı yardımcısı
- Cumhurbaşkanlığı İdari İşler başkanı
- İçişleri bakanı
- Adalet bakanı

Cevap C

VALİLİK VE KAYMAKAMLIK BİRİMLERİ TEŞKİLAT, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

19.
ÜNİTE

BİRİNCİ KISIM Temel İlkeler ve Birimlerin Teşkilatı

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanım ve İlkeler

Amaç: –Madde 1

– (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Valilik ve kaymakamlık birimlerinin teşkilatını, bu birimlerde görevli personelin görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemek,

b) İl ve ilçelerdeki genel idare kuruluşlarının valilikler ve kaymakamlıklar kanalı ile yapacakları yazışmaların esaslarını belirlemek,

c) Valiliklere ve kaymakamlıklara gelen ve giden evrakın giriş, çıkış, kayıt, değerlendirme, ilgili birimlere gönderilme, teslim edilme, dosyalama ve arşivleme esaslarını düzenlemek,

suretiyle valilik ve kaymakamlık birimleri iş ve işlemlerinin idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak düzenli, vatandaş odaklı, uyumlu, hızlı, etkili ve verimli bir şekilde yapılmasını sağlamaktır.

Kapsam: –Madde 2

– (1) Bu Yönetmelik;

a) Valilik ve kaymakamlık birimlerinin teşkilat, görev, yetki ve sorumlulukları ile iş ve işlemlerini,

b) İl ve ilçelerdeki genel idare kuruluşlarının valilikler ve kaymakamlıklar kanalı ile yapacakları yazışmaların esaslarını,

kapsar.

(2) (**Değişik:RG-30/8/2014-29104**) İl Planlama ve Koordinasyon, İl Dernekler, İl Nüfus ve Vatandaşlık, İlçe Nüfus Müdürlükleri, Büyükşehir Belediyesi bulunan illerde Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları ile 112 Acil Çağrı Merkezi Müdürlükleri bu Yönetmelik kapsamında tanımlanan birimlerden olup, bunların il ve ilçe teşkilatlarının kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları özel mevzuatında gösterilir. Ancak söz konusu birimler, özel mevzuatlarındaki düzenlemeler dışında bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

(3) 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca, sivil hava meydanları, limanlar ve sınır kapılarında görevli mülki idare amirlerine bağlı olarak çalışan birimlerin özel mevzuatındaki hükümleri saklıdır.

(4) İl ve ilçelerde teşkilatı olmayan veya görevlisi bulunmayan bakanlıklara ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait hizmetlerin yürütülmesinde de bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Örnek Soru

- Valilik ve kaymakamlık birimlerinin teşkilatını, bu birimlerde görevli personelin görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemek
- İl ve ilçelerdeki genel idare kuruluşlarının valilikler ve kaymakamlıklar kanalı ile yapacakları yazışmaların esaslarını belirlemek
- Valiliklere ve kaymakamlıklara gelen ve giden evrakın giriş, çıkış, kayıt, değerlendirme, ilgili birimlere gönderilme, teslim edilme, dosyalama ve arşivleme esaslarını düzenlemek

Yukarıdakilerden hangileri Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin amaçları arasında yer alır?

- Yalnız I
- Yalnız II
- I ve II
- I ve III
- I, II ve III

Cevap E

Hukuki dayanak: –Madde 3

– (1) Bu Yönetmelik, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ile 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 28 inci ve 33 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar: –Madde 4

– (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

b) Birim: Valilik ve Kaymakamlıklarda hizmetlerin yürütüldüğü başkanlık, il müdürlüğü, ilçe müdürlüğü, şube müdürlüğü ve müstakil şefliği,

c) Birim amirleri: Birimlerde çalışan başkan, il müdürü, ilçe müdürü, şube müdürü ve müstakil şefleri,

evrak kabul ve sevk işlemleri valilik evrak şefliklerince yürütülen Bakanlık birimlerinin gidecek evrakı ise zimmetle dağıtım masası görevlilerine teslim edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İlçelerde Evrak Kabul, Havale ve Dağıtım İşleri ve Kaymakamlık Birimlerinde Evraka Uygulanacak İşlem

İlçelerde evraka uygulanacak işlem:

–Madde 39

(1) Kaymakamlığa gelen her türlü evrakın kabulü, elektronik ortama kaydı, verilmiş yetki çerçevesinde havalesi ve dağıtım ile birimlerden gönderilecek evrakın dağıtım ve postalama işleri, İl Yazı İşleri Müdürlüğü Evrak Şefliğindeki esaslara paralel şekilde "İlçe Yazı İşleri Müdürlüğü Evrak Şefliği" tarafından yapılır.

(2) Gelen evrakın niteliğine göre hangi görevli veya görevliler tarafından ilgili birim veya mercilere havale edileceği, kaymakamlıkça çıkarılan İmza Yetkileri Yönergesi ile belirlenir.

(3) Özellik taşıyan evrak; çalışma **gün ve saatleri** dışında, posta yoluyla, güvenlik güçlerinin haberleşme görevlileri tarafından kaymakamlara veya bunlar adına yetki verilen görevlilere teslim edilebilir.

(4) Elektronik ortam haricinde normal evrak masası görevlilerine gelen evrak ve dilekçeler, elektronik ortamda kaydı yapılarak, kaymakamlık birimlerine ait olanların taraması yapıldıktan sonra elektronik ortamda havale ve imza için yetkilisine sunulur.

(5) Özellik taşıyan ve değerli evraktan elektronik ortam haricinde gelenler, gidecekleri yerlere göre **ayrılır** ve havalesi yapılır. Kaymakamlık birimlerine gönderilen evrak, yetkili amirin uygun görüşü ile taraması yapıldıktan sonra, elektronik ortamda ilgisine havalesi yapılır.

(6) Havalesi doğrudan kaymakam tarafından yapılacak evrak, şefi tarafından **ayrılır**. Tereddüt halinde ilçe yazı işleri müdürünün görüşüne başvurulur.

(7) İş hacminin çok yüksek olduğu ilçelerde ihtiyaca göre **ayrı** evrak masaları teşkil edilebileceği gibi iş hacminin düşük olduğu yerlerde birden fazla masanın işleri bir masada gördürülebilir.

(8) Yukarıdaki fıkralar dışında Kaymakamlıklarda, evrak kabul, havale ve dağıtım işleri Üçüncü Kısım Birinci Bölümde düzenlenen valilik birimlerindeki esaslara paralel biçimde yapılır.

Kaymakamlık birimlerinde evraka uygulanacak işlem: –Madde 40

(1) Kaymakamlık birimlerinde evraka uygulanacak işlem, Üçüncü Kısım İkinci Bölümde düzenlenen valilik birimlerindeki esaslara paralel biçimde yürütülür.

(2) Kaymakamlık birimlerinde de defterler elektronik ortamda tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dosyalama İşleri

Dosyalama ilkesi: –Madde 41

(1) Birimlerin görev alanına giren konularda Standart Dosya Planına göre dosya açılır. Dosyalama öncelikle elektronik ortamda yapılır. Kâğıt ortamında gelen evrakın taraması yapıldıktan sonra e-İşleri ortamında dosyalanır ve ilgili dosyasına konulur.

Ana dosya ve açılma şekli: –Madde 42

(1) Ana dosya; ana konu kapsamına giren bütün konuları ve işlemleri kapsayan evrakın toplandığı konu kodunun adıdır. Bu grup tek bir klasörden oluşabileceği gibi işlemlerin fazlalığı halinde birden çok klasörden de oluşabilir. Ana dosya, o dosya numarasını taşıyan bir yazı gönderildiği veya geldiği zaman Standart Dosya Planındaki konu kodlarına göre açılır. Ana dosya ile ilgili olmasına rağmen alt bölümlenelerde tanımlanmayan konulara ait yazıların dosyalanması için "diğer" adı altında **ayrı** bir dosya açılır.

(2) Standart Dosya Planındaki konu kodlarının yetersiz kalması halinde valiliklerce, Ekim sonuna kadar, yapılacak talep üzerine Bakanlıkça yeni konu kodları yılda **bir defa Aralık ayında** belirlenir ve Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğüne bildirilir.

Ana dosya anahtarı: –Madde 43

(1) Standart Dosya Planındaki ana dosya sayıları ve konuları numara sırası alt alta yazılmak suretiyle bir dosya anahtarı hazırlanır ve bu dosya anahtarı birimin merkezi bir yerine asılır. Ana dosyalara sayı ve konu bu dosya anahtarından verilir.

Tali dosya ve açılma şekli: –Madde 44

(1) Tali dosya; ana dosya kapsamına giren çeşitli konu, iş ve işlemlere ait evrakın toplandığı dosyaların adıdır.

(2) Bu işlemlerin her biri **ayrı** bir dosya gömleğinde toplanır ve ana dosya klasörleri arasına konur.

(3) Bu dosyalar ilgili memurun talebi üzerine müdür tarafından açılır.

18. Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğine göre teminat mektupları ve para ihbarnameleri ile kendisi veya ekleri para, pul, çek, bono, hisse senedi gibi paraya çevrilebilen evrak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özellik taşıyan evrak
- B) Gizli evrak
- C) Günlü evrak
- D) Kişiyeye özel evrak
- E) Değerli evrak

19.

- I. İlçe müdürlüğü
- II. Şube müdürlüğü
- III. Şeflik

Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğine göre kaymakamlıkların yukardaki hangi şekillerde teşkilatlanması esastır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) Yalnız III

20. Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğine göre evrak hareketi ile ilgili istatistikî bilgi ve raporları sistem üzerinden sorgulamak ve hazırlamak il yazı işleri müdürlüğü içerisinde yer alan hangi bölümün görevidir?

- A) Evrak Şefliği
- B) İşlemler Şefliği
- C) Destek Hizmetleri Şefliği
- D) Etkileşim Şefliği
- E) İdari Hizmetler ve Koordinasyon Şefliği

TEST
2

VALİLİK VE KAYMAKAMLIK
BİRİMLERİ TEŞKİLAT, GÖREV VE
ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ

1. Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğine göre ilçelerde bulunan birimlerden İlçe Bilgi İşlem Şefliği nüfusu kaç bin ve üzeri olan ilçelerde kurulabilir?

- A) 30.000
- B) 40.000
- C) 50.000
- D) 60.000
- E) 70.000

2. Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğine göre hizmet içi eğitim çalışmalarını yürütmek ve geliştirmek il yazı işleri müdürlüğü içerisinde yer alan hangi bölümün görevidir?

- A) Destek Hizmetleri Şefliği
- B) Evrak Şefliği
- C) Dosya Şefliği
- D) Etkileşim Şefliği
- E) İşlemler Şefliği

3. Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğine göre "Etik Kurulu" ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek il yazı işleri müdürlüğü içerisinde yer alan hangi bölümün görevidir?

- A) Destek Hizmetleri Şefliği
- B) İşlemler Şefliği
- C) Dosya Şefliği
- D) Evrak Şefliği
- E) İdari Hizmetler ve Koordinasyon Şefliği

4. Valilik ve Kaymakamlık Birimleri Teşkilat, Görev ve Çalışma Yönetmeliğine göre harita işlemlerini yürütmek ve gizliliği olan haritaları valilik adına koruyup saklamak aşağıdaki hangi il biriminin görevidir?

- A) İl Yazı İşleri Müdürlüğü'nün
- B) İl İdare Kurulu Müdürlüğü'nün
- C) İl Mahalli İdareler Müdürlüğü'nün
- D) İl Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nün
- E) İl Sosyal Etüt ve Proje Müdürlüğü'nün

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

ISBN 978-625-7552-39-4

9 786257 552394